

Karolína Lahučková: Československo-turecké vztahy a obraz Turecka v periodiku Zahraniční politika (1918-1938)

Posudek vedoucí práce

Zatímco vztahy Českých zemí a Slovenska (či celé Střední Evropy) a Osmanské říše patřily tradičně k nejvýznamnějším tématům českých a slovenských turkologů, vztahům mezi Československou a Tureckou republikou ve 20. století byla věnována jen malá pozornost. Karolína Lahučková si proto zvolila pro svou bakalářskou práci téma téměř nezpracované. Uváženě omezila záběr práce na dobu mezi dvěma světovými válkami (konkrétně na léta 1918-1938) a soustředila se na analýzu jednoho pramene – časopisu Zahraniční politika. To sice poněkud limituje možnost vyvozovat obecnější závěry o československo-tureckých vztazích, ale zároveň představuje téma, které odpovídá nárokům na bakalářskou práci a je v českém prostředí zvládnutelné.

První část bakalářské práce shrnuje existující poznatky o československé a turecké zahraniční politice a o vzájemných vztazích obou zemí na základě sekundární literatury a představuje spíše zázemí pro analýzu obsaženou v druhé části práce. Zároveň se snaží obohatit naše znalosti o nové informace o vzájemném diplomatickém zastoupení v meziválečném období, především v českém prostředí dosud nezkoumanými údaji o tureckých diplomatech v Praze, kde autorka čerpala z turecké sekundární literatury (a jednoho tureckého pramene). Karolína Lahučková v této části práce dospívá k závěru, že turecké zastoupení v Československu zahrnovalo překvapivě významné osobnosti. Je škoda, že se vzhledem k nedostupnosti turecké literatury a pramenů i vzhledem k tomu, že specificky českému prostředí nevěnovali turečtí odborníci dosud pozornost, nepodařilo zahrnout více informací o okolnostech působení těchto diplomatů v Československu, protože tento závěr vyvolává řadu otázek, které by si jistě zasloužily další zpracování.

Jádrum práce je druhá část, jež analyzuje periodikum Zahraniční politika v celém období jeho existence a sleduje v něm zastoupení tématu Turecka. Pozornost věnovanou Turecku porovnává s pozorností věnovanou dalším zemím. Ukazuje, že i když Turecko nebylo pro Zahraniční politiku prioritou (především vzhledem k zájmu o západoevropské země, specificky Francii), zaujímalo v periodiku pravidelně po celé sledované období relativně významné místo ve srovnání nejen s dalšími mimoevropskými zeměmi, ale i např. s Bulharskem. V kvalitativní analýze si Karolína Lahučková rozdělila práci do kapitol soustředěných na několik témat zahraniční a vnitřní politiky Turecka, kterým se Zahraniční politika věnovala nejvíce (politický systém, islám a menšiny, Mustafa Kemal, mezinárodní postavení Turecka, jeho obchodní vztahy a srovnání s Československem). Karolína Lahučková ukazuje, jak se názor na některé aspekty turecké politiky

proměňoval (především po vzniku Turecké republiky) a všímá si názorového spektra, respektive rozdílů mezi jednotlivými přispěvateli (např. v pohledech na Atatürka či na autokratičnost tureckého systému). Této části práce je možné vytknout, že ve snaze po konzistenci se její autorka někdy soustřeďuje spíše na sledování obecné linie a společných postojů, zatímco rozdíly a zajímavé detaily se objevují spíše výjimečně a někdy by si zasloužily hlubší analýzu. Naopak je třeba ocenit, že názory na Turecko vyjadřované v časopise Zahraniční politika jsou dány jak do kontextu zahraniční politiky a vzájemných vztahů obou států, tak i zaměření časopisu. Práce je psána jasným a čtivým stylem.

Práce tedy splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci. Karolina Lahučková prokázala, že je schopná zvolené téma zpracovat samostatně a systematicky. Proto doporučuji přijmout bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji jako výbornou.

Doc. PhDr. Jitka Malečková, CSc.